

Justitiedepartementet

Straffrättsenheten

Rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 7-8 oktober 2010

Dagordningspunkt 7

Rubrik: Förslag till rådets och Europaparlamentets direktiv om bekämpande av sexuell exploatering av barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om upphävande av rambeslut 2004/68/RIF

Dokument: det har ännu inte presenterats något dokument för behandling i rådet.

Tidigare dokument: KOM (2010) 94 slutlig, 13799/1/10 DROIPEN 98 JAI 754 CODEC 864, Fakta-PM 2009/10:FPM69, tidigare Fakta-PM i ämnet 2008/09:FPM114

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 april 2009 (presentation av förslaget), 29 maj 2009 (lägesrapport), 27 november 2009 (lägesrapport), 11 juni 2010 (skriftlig rapport från RIF-rådet 3-4 juni 2010)

Tidigare behandlad vid information m.m. till Justitieutskottet: 2 april 2009 (presentation av förslaget), inför RIF-råden 4-5 juni 2009 (lägesrapport, endast skriftlig information lämnades) och 30 november-1 december 2009 (lägesrapport), 4 maj 2010 (överläggning), 6 maj 2010 (subsidiaritetsprövning)

Bakgrund (inkl. syftet med behandlingen i rådet)

Kommissionen presenterade den 29 mars 2010 ett förslag till direktiv, vilket föreslås ersätta rådets rambeslut av den 22 december 2003 om bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi (2004/68/RIF). Förslaget bygger till stor del på resultatet av de

förhandlingar som leddes av det svenska ordförandeskapet i EU om ett förslag till nytt rambeslut som kommissionen presenterade våren 2009.

Förslaget i aktuella delar behandlas i rådsstrukturen på tjänstemannanivå den 24 och 29 september.

Syftet med behandlingen i rådet är att hålla en riktlinjedebatt. Ordförandeskapets ambition är att medlemsstaterna ska nå politisk överenskommelse om utformningen av de straffrättsliga artiklarna 1-9 och 11-13.

Förhandlingsarbetet i övriga delar (såsom frågor om skydd och stöd för brottsoffer, blockering av webbsidor och diskvalificering i vissa fall av dömda personer att utöva aktiviteter som innefattar regelbunden kontakt med barn) förväntas fortsätta i rådet under hösten och eventuellt även under Ungerns ordförandeskap. Därefter inleds behandling i Europaparlamentet.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artiklarna 82(2) och 89(1) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Direktivet antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet (artikel 294 EUF-fördraget). Rådet beslutar med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

Svensk ståndpunkt

Arbetet med att bekämpa sexuella övergrepp mot och sexuell exploatering av barn är sedan länge en högt prioriterad fråga för Sverige. I detta arbete är internationell samverkan en förutsättning för framgång och det europeiska samarbetet av central betydelse. Sverige är positivt till och välkomnar ett fortsatt arbete inom EU för att ytterligare förstärka arbetet med att motverka och bekämpa dessa företeelser. Detta gäller inte minst förslaget till direktiv mot sexuell exploatering av barn m.m..

Sverige ser med tillfredsställelse att förslaget till direktiv såvitt avser artikel 1-9 och 11-13 innehåller effektivare och mer ändamålsenliga bestämmelser i kampen mot sexuella övergrepp mot och sexuell exploatering av barn än rambeslutet av den 22 december (2004/68/RIF). Sverige ställer sig bakom förhandlingsresultatet och stödjer ordförandeskapets arbete för att uppnå enighet kring utformningen av de aktuella artiklarna.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentets ståndpunkt är ännu inte känd.

Förslaget

Förslaget till direktiv såvitt avser artikel 1-9 och 11-13 syftar till att skapa minimiregler om fastställande av brottsrekvisit och påföljder inom området sexuell exploatering av barn. Förslaget innehåller bestämmelser som bl.a. innebär en utvidgad kriminalisering av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och i viss mån även barnpornografi, kriminalisering av anstiftan, medhjälp och försök till sådana brott, skärpta lägsta maximistraff och försvårande omständigheter.

Viktiga inslag i de aktuella artiklarna som förhandlats fram inom rådet är:

- bestämmelser om skärpta lägsta maximistraff (Ett lägsta maximistraff på tio års fängelse för de allvarligaste fallen av sexuella övergrepp och sexuell exploatering, vilket motsvarar vad som gäller i Sverige. I nuvarande rambeslut föreskrivs ett lägsta maximistraff om 5 till 10 års fängelse.),
- en bestämmelse om att medlemsstaterna ska se till att det finns möjlighet att i vissa fall avstå från att åtala eller straffa barn som är offer för sexuella övergrepp eller sexuell exploatering som säljer sexuella tjänster eller poserar i pornografiska sammanhang.

Gällande svenska regler och förslagens effekter på dessa

Preliminärt görs bedömningen att svensk rätt uppfyller de krav som ställs i förslaget till direktiv såvitt avser artikel 1-9 och 11-13.

För en utförlig redogörelse av gällande svenska regler och förslagens effekter på dessa hänvisas till regeringens Fakta-PM 2009/10:FPM69, avsnitt 1.3. Här bör dock noteras att förslaget till direktiv i vissa avseenden har ändrats, t.ex. beträffande straffnivåer.

Ekonomiska konsekvenser

Det är inte möjligt att i nuläget närmare bedöma eventuella budgetära konsekvenser. Utgångspunkten är dock att eventuella sådana konsekvenser, såväl nationella som inom EU, ska finansieras inom befintlig budgetram.

Kommissionen anser att förslaget inte påverkar gemenskapens budget.

Övrigt

-